

Mt 27,35-54 Velký Pátek 10.4.2020

In: Bože, předej své soudy králi a svou spravedlnost královskému synu, aby obhajoval tvůj lid spravedlivě a tvé ponížené podle práva. ... Bude mít soucit s nuzným ubožákem, ubohým zachrání život. Vykoupí je z útisku a od násilí, jejich krev mu bude drahocenná. AMEN (Ž 72,1n.13n)

Píseň 72,1-5

Modlitba

Náš Pane, - smíme naslouchat zvěsti o záchraně – i když nemáme sílu vymanit se sami z pout strachu, nejistoty a beznaděje. Smíme slyšet o odpuštění – i když je naše srdce plné zatvrzelosti a sobectví. Smíme uslyšet o darované, život obnovující spravedlnosti – i když náš život křiví nespravedlnost, bezohlednost a lhostejnost. Smíme uslyšet o vysvobození, ač nás poutají viny. Tvůj syn, JK, přišel a prolomil pouta našeho otroctví. Jeho dílo je pro nás zdrojem naděje. On vysvobozuje z pout beznaděje, zavrženosti a smrti. Prosíme o blízkost tvého Ducha - abychom to vše s zaslechli i přijali s důvěrou – že tváří v tvář Ježíšovu ukřižování jsme nakonec zváni k naději a obnově žití.. AMEN.

1. čtení Matouš 27,35-54

Píseň 320,1-3

Kázání (Mt 27,40 + 42-43)

Když jsme se teď shromáždili u příběhu o Ježíšově ukřižování, co o něm povědět? Můžeme nejdřív mlčet – a naslouchat. Slovům, která v té scéně zní. Není jich málo. Znějí z úst jeho protivníků. Jsou to slova křivých svědků, škodolibých komentátorů, nabubřelých církevních vůdců. Jsou to slova posměšné nenávisti, která vítězí nad láskou... Zkusíme-li jim ale chvíli naslouchat, zjistíme: těžko najdeme výstižnější vyjádření toho, oč teď tady na Golgotě jde. Ústy nemluvnat si na květnou neděli Bůh opatřil chválu, ústy nepřátel si na Velký Pátek zajišťuje pravdu. Třem těm slovům budeme teď naslouchat – a mezi tím zpívat vybrané sloky z písně Jezu Kriste, štědrý kněze (308)

CHCEŠ ZBOŘIT CHRÁM - A VE TŘECH DNECH POSTAVIT? - posmívají se velekněží a jejich pohůnci.

Zaznělo to jako křivé svědectví proti tomuto nespravedlivě obviněnému bližnímu. A přece - právě chrám, jako místo výlučného přístupu Bohu - ztrácí ve chvíli Ježíšovy smrti svůj význam. Neboť kde se nejprve projeví dopad toho právě uzavřeného příběhu? *Hle - opona chrámu se roztrhla ve dvě - od shora až dolů.* Hle - už není potřeba. Ta desinfekční zástěna oddělující čistého Boha od člověka promořeného hříchem dohrála svou roli. Už nás nic neodloučí od lásky Boží. Ani tahle posvěcená opona. Napovídá se nám tady: **toto ukřižování** není koncem mučedníka Boží věci, ale **je obětí**. Ten lidmi zavržený a přáteli opuštěný je ten jediný Bohu přijatelný. On zápasil celý život o to, aby nám zpřístupnil Boží blízkost. A teď umírá jako ten, který vzal tu naši promořenost hříchem – i nepřekonatelnou vzdálenost Bohu – na sebe.

A tato oběť se neděje mezi promodlenými zdmi chrámu, ale na místě nesvatém, totálně zprofanovaném – protože je to místo smrti spravedlivého, odsouzeného lidskou zvláštností: Golgota, místo popravčí. Pankrác. Tady na sebe ten jediný spravedlivý bere tíhu lidské nespravedlnosti. Proto chrám končí. Dohrál svou roli.

Už není potřeba speciálních prostředníků nebo obřadů, protože máme toho jednoho. **Kněze, který dal sebe sama.** Který sloužil do roztrhání těla. Jeho oběť na místě tak nesvatém je tou výsostnou událostí, díky které smíš rozumět: věrnému Bohu na nás záleží. Bůh si nepřeje konec, ale daruje nový počátek. A sám ti k sobě zjednává přístup, i když je chrám v troskách anebo zavřený kvůli karanténě.

A toto pojetí kněžství jako seberozdávající služby zřetelně naznačuje, **k jaké poloze života nás náš Vykupitel vysvobodil.** Když se teď nemusíme očišťovat ani vykupovat sami, můžeme svou energii věnovat bližním s nasazením, jež prokázal náš Mistr. *Mějme bytostný zájem jeden o druhého* - to napsal přece apoštol právě ve chvíli, kdy završil svůj výklad a cestě nové a živé, kterou nám Ježíš otevřel zrušením opony, to jest obětováním svého těla.

(Píseň 308,1-4)

AŤ HO BŮH VYSVOBODÍ, STOJÍ-LI O NĚJ, VŽDYŤ ŘEKL: JSEM BOŽÍ SYN!

Toto je můj milovaný Syn, zaznělo hned na začátku Ježíšova příběhu. Ovšem z nebe.

Na zemi, tady mu do toho mluvili vskutku zavádějícím způsobem: *Jsi-li Syn Boží, řekni, ať jsou z těch kamenů chleby, lákal pokušitel. Jsi-li Syn Boží, nechod' cestou utrpení,* nabádal Petr. A teď, pod křížem, znova, z úst diváků jeho utrpení i představitelů Ježíšovy církve: *Jsi-li Syn Boží - sestup z kříže!*

Ano, osvědčit, naplnit a dotáhnout do konce úkol synovství Otce nebeského, to je na zemi nebezpečné poslání. Smrtelně nebezpečné. Protože Syn Boží, ten musí nést na trh vlastní kůži. Nevyfasoval žádné nebeský ochranný skafandr, natožpak brnění či kouzelný oblek supermana. Neobklopuje ho žádná tatíčkovská protekce.

Aby bylo jako v nebi, tak i na zemi – na této naší zemi, na zemi posmívané lásky a vyháněné pravdy, na zemi osočovaných a trpících spravedlivých, na zemi opanovávané mocichtivostí a nelidskostí – aby tedy bylo jako v nebi tak i na zemi, nesmí si Syn Boží nechat uložit program od lidí, ale až do konce, až k smrti musí nést program Boží. Lidé by mu do toho vždy znova chtěli hodně mluvit. Ani ne tak neznažbozi, jako všelijací „v Písmu kovaný“, co mají patent na rozum vždycky, když se řekne Bůh. Kdekdo z takových by chtěl Syna Božího zapráhnout do opratí vlastního marketingu.

Ale on vydržel. Odolal svodům i dobře míněným zbožným radám. Výhrůžkám i posměchu. Vydržel, a to poslání být tady na zemi 100% věrný nebeskému Otci splnil beze zbytku. Vydržel, i když sám v poslední chvíli netuší, bude-li to všechno k něčemu dobré: *Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil, k čemu to všechno?* ... zní jeho poslední slova. Proto do ozvěny jeho otázky zní první pozemské vyznání víry: *Vpravdě - Syn Boží byl tento.* Ano, teď se to tady na zemi už může a má říkat. A ne jen potichu, a nejen s bázní - ale s čím dál větší důvěrou: *Teď, když dotáhl svoje poslání – teď když už do toho příběhu nemohou mluvit pokušitelé ani zbožní rozumbradové – teď když dal svůj život – teď to má znít určitě a jistě: V PRAVDĚ, SYN BOŽÍ BYL TENTO.*

(Píseň 308,5-8)

"JINÉ ZACHRÁNIL, SÁM SEBE ZACHRÁNIT NEMŮŽE."

Svět, do kterého přišel, potkal Ježíš především jako svět, který potřebuje záchranu. Přišel k těm, kteří se nedokážou sami zachránit, i když se tak nejednou velice usilovně tváří. Přišel k těm, kteří se ocitají v pasti. Nejen v pasti virové karantény, ale v pasti epidemie sobectví, předsudků, strachu, manipulací a vlastní krátkozrakosti a nedomyšlenosti. V pasti hříchu. Ale teď, když přišel Ježíš, padla do pasti sama past. Uzdravoval nemocné, vymítal zlé duchy, křísil mrtvé. A navíc: chudým zvěstoval evangelium.

Jiné zachránil: podivuhodně přitahoval všechny, kteří potřebují záchranu. Kde se objevil, tam se k němu svět obracel svou nejbolavější stranou, jako když nemocný před očima lékaře odhaluje svou ránu. Proto je evangelium plné znamení záchrany: uzdravení, osvobození, vzkříšení. To vše jako svědectví o tomto **ZÁZRÁKU**, o odpuštění hříchů. Neboť hřích je tou vězeňskou zdí, která izoluje od pravdy a lásky účinněji než jakákoli karanténa. Ale Ježíš má moc odpouštět hříchy.

Jiné zachránil. Ale nyní je bezmocný a umírá. Nyní? Nyní zachraňuje učedníky, kteří všichni uprchli a opustili ho. Nyní zachraňuje svět nekonečnou a nezměrnou láskou Boží. Až do posledního konce, až k nejzazší bezmocnosti, ano, i ve svém umírání, nedělal nic jiného, než zachraňoval druhé. (V této víře a tomto vyznání **JE** naše záchrana!)

Jiné zachránil - a proto nemohl zachránit sám sebe.

Neboť když přišel k nám, přišel mezi ty, kteří se sami nemohou zachránit. A on se stal jedním z nás v tom nejdoslovnějším slova smyslu. Patří to k podstatě jeho díla, že sám sebe nezachránil. Ve chvíli, kdy by to udělal, by dílo záchrany zrušil. Udělal, co bylo potřeba: spolehl se na Boha. Naši nezachráněnost a nezachranitelnost vzal na sebe, aby nás mohl osvobodit věčnou spásou.

Nepřeslechněmě přítom: Ta záchrana je pro **všechny jiné**.

Nepřipomíná se nám, abychom ji ohrazovali církevní ohrádkou, ale obraceli se s ní ke všem jiným, kteří záchranu potřebují. AMEN

(Píseň 308,9-15)

Vyznání vin

Ztišme se před naším Pánem a v tichosti srdcí vyznáváme: Náš Pane, vyznáváme, není na nás nic zvláštního, proč bys v nás měl mít zálibu. Jsme lid, který ti vždy znova nerozumí. Vyprazdňujeme svou víru. Promarníme bohatství svobody, milosrdenství, pravdy a spravedlnosti, které nám nabízíš. Neumíme se samosebou přiznat k tvé cestě, cestě trpícího spasitele. Naše zkušenosti, názory, i poloha naší víry nás často řadí k těm, kdo tvoje dílo nepustili do svého života, kdo tě odmítli, kdo se nechali odradit tvou bezmocí. Mnoho skutků, slov a postojů nám brání s důvěrou a radostí společně předstoupit samozřejmě před tvou tvář. Rozpomeň se i na nás, i nám dej zakusit blízkost tvého království. Ujisti nás, žeš' i naši nevěru, svévoli, nespravedlnost a beznaděj vzal na sebe, že i nám otvíráš cestu záchrany. V této důvěře tě prosíme: SMILUJ SE NAD NÁMI.

Všichni, kdo takto vyznáváte a prosíte, připojte se hlasitým: PANE, SMILUJ SE NAD NÁMI "... KRISTE, SMILUJ SE NAD NÁMI "... PANE, SMILUJ SE NAD NÁMI "... "

Přijměte slovo milosti: Dokazuje Bůh svou lásku k nám, když jsme ještě byli hříšní, Kristus zemřel za nás. Když jsme nyní ospravedlněni prolitím jeho krve, spaseni budeme skrze něho.

Beránku Boží, který snímáš hřích světa, smiluj se nad námi. Pane, nejsem hoden, abys všel pod střechu mou - ale řekni jen slovo a má duše bude uzdravena.

OTČE NÁŠ...

K velkopátečním bohoslužbám patří neodmyslitelně večeře Páně. Dnes ji slavít nebudeme. Ale to, jak nás společenství Kristova stolu obdarovává – i spojuje, dnes nahradíme písní *Kristus Pán když na smrt šel (Svítá 167)*

PÍSEŇ: Kristus Pán když na smrt šel Svítá 167

MODLITBA:

Pane Ježíši Kriste, ty jsi zemřel, abychom měli otevřenou cestu k životu věčnému. Děkujeme, žeš' nám to dnes živě připomněl. Prosíme, ať dar pravdivého a vysvobozeného života nepromarníme. *Spolu tě prosíme – Pane smiluj se.* Ve tvém jménu předkládáme i tyto prosby: ať zvěst o tvém vykoupení zasahuje každou lidskou nesvobodu a spoutanost. Prosíme za ty, kdo jsou svázáni strachem, úzkostí o své blízké. Ale prosíme i za lidi spoutané touhou mít se co nejlíp, předsudky, starostmi o vlastní prospěch. *Spolu tě prosíme – Pane smiluj se.*

Prosíme za pokoj a mír mezi národy. Za národy, které trpí v nesvobodě, v hladu, v ohrožení nemocí, drancováním svého životního prostředí. Dnes ti připomínáme národ Ujgurů, kteří trpí stranou zájmu dnešní veřejnosti.

Spolu tě prosíme – Pane smiluj se.

Prosíme za tvůj lid a jeho jednotu v pravdě i solidaritě. Ať poselství o tvé oběti inspiruje k službě těm, kteří jsou jinak přehlíženi a odsouváni na okraj. Vysvobozuj církevní představitele z pokušení saducejské sebejistoty.

Spolu tě prosíme – Pane smiluj se.

Prosíme za trpící, nemocné. Dávej sílu a vytrvalost těm, kdo jim v jejich utrpení slouží. Prosíme za opuštěné, zapomenuté a přehlížené. Prosíme za ty, které tíží jejich vina a svědomí, prosíme za ty, kdo ztratili někoho blízkého, za ty, které zaskočila smrt.

Pro Ježíše Krista, který s tebou a Duchem Svatým vládne navěky. *Spolu tě prosíme – Pane smiluj se. Amen.*

Poslání 1.Pt 4,1-2

Požehnání Pokoj všem Vám, kteří jste v Kristu. Amen.

Píseň Byl jsi tam Svítá 25